

9.7.78
Pazar

DEVRİMCİ TEORİ - DEVRİMCİ ^{Eylem} TAKTİK

7.7.1978 Er

Orta katmanlar ve TKP

~~TKP~~ Türkiye Komünist Partisi, orta katmanlar arasında çalışmaya büyük önem veriyor. TKP'nin Programında şöyle deniliyor: "TKP, orta katmanların, küçük ve orta sanayicilerin, atelyecilerin, esnafın, küçük tüccarın, zanaatçının çıkarlarını yerli ve yabancı tekellere, emperyalizme ve bunların hükümetlerine karşı savunur.

Mühendis, mimar, doktor, avukat, yazar ve sanatçı gibi serbest meslekten olanların yaşam düzeyinin yükseltilmesi için savaşı.

Memur, öğretmen, subay gibi aydın emekçilerin haklarına sahip çıkar. Maaşlarının kültürel ve sosyal gereksinimlerini karşılayacak düzeyde olmasını ister."

DD, Önce TKP'nin haklarını savunduğu, yaşam düzeylerinin yükseltilmesi için savaştığı orta katmanların kapsamına kimlerin girdiğini kısaca belirtelim. Orta katmanlar...

telim. Orta katmanlar kavramı, kapitalist toplumda iki temel sınıf olan proletarya ile burjuvazi arasında yer alan katmanları içine alır. Bunlar genellikle esnaf ve zanaatkarlar, küçük ve orta sanayiciler, atelyeci ve küçük tüccar, memur ve aydınlardır. Bunlar toplumun önemli bir bölümünü oluştururlar. Marksizm-Leninizm klasikleri orta katmanların toplumda ve sınıf savaşında yeri ve rolü üzerinde dikkatle durmuşlardır. Bunların nüfusun önemli bir kesimini oluşturduğunu ve proletaryanın verdiği savaşın başarısının önemli ölçüde bu katmanların konumlarına bağlı olduğunu belirtmişlerdir. Karl Marks "Küçük burjuvazi, tüm sosyal devrimlerin bileşen bölümüdür" diye yazmıştır.

Orta katmanlar ekonomik, sosyal, politik ve ideolojik bakımdan türdeş değildir. Bunlar arasında kent ve köy küçük burjuvazisi ki bunlar küçük ve orta sanayiciler, atelyeciler, esnaf, zanaatçı, küçük tüccar, küçük ve orta köylüler özel mülkiyet sahibidirler, fakat genellikle kendi emekleriyle geçinirler. Bundan ötürü de emekçidirler. Bunlar mülk sahibi emekçilerdir. Aydın ve

memurlar ise özel mülk sahibi değildirler. Onlar ~~işçiler gibi~~ ücretli emekçilerdir.

Ülkemizde kapitalizmin gelişmesiyle orta katmanlar bir yandan sürekli erimekte ve toplumun başlıca iki sınıfının sıralarına geçmektedir, öte yandan da kapitalistlerin iflas eden, yoksullaşan kesimi ve işçi sınıfı içinden aristokratlaşanlar orta katmanların saflarına geçmektedir. V.İ. Lenin, daha yüzyılımızın başlarında şöyle demişti: "Tüm Avrupa ülkelerinde, Rusya'da da, küçük burjuvazi sürekli daralma ve düşüş içindedir. Sanayide ve tarımda küçük burjuvazinin düşmesine paralel olarak yeni bir akım oluşmakta ve gelişmektedir. Küçük burjuvazinin yeni bir tabakası olan aydınlar oluşmaktadır. Kapitalist toplumda bunların yaşam koşulları sürekli ağırlaşmaktadır." Kısaca özetlersek, kapitalist toplumda orta katmanlar bir yandan eriyor, öte yandan da artıyor.

Türdeş olmayan bu orta katmanların bir kesimi geleceğini burjuvaziye, öteki kesimi de proletaryaya bağlıyor. Küçük burjuvazi içinde en varlık-

lı olanlar kapitalist olmaya çalışıyor ve ~~kapitalistleri~~ destekliyorlar. Durumları kötü olanlar geleceğini işçi sınıfına bağlıyor. Aydınlar ve memurlar arasında da buna benzer bir gelişmeye tanık oluyoruz. Çok az bir bir bölüm burjuvalaşıyor, ezici çoğunluk ise proleterleşiyor.

Orta katmanların çok karmaşık bir yapısı var. Onlar işçi sınıfı ile gerici burjuvazi arasında bocalayıp durur. Gerici, faşist güçler onların bu sallantılı, ikircimli tutumlarından yararlanmaya çalışırlar.

İşçi sınıfının orta katmanlarla, küçük burjuvaziyle bağlaşıklık kurmasının önemini, yahutta hiç olmazsa bu katmanların yansızlaştırılması gerektiğini belirten Marksizm-Leninizm klasikleri aynı zamanda küçük burjuvazinin durağan olmadığını, onun küçük burjuva devrimciliğinden küçük bir başarısızlık karşısında kolayca düş kırıklığına, pasifliğe düştüğünü, işçi hareketine anarşizm, ^{öğeleri} goşizm ~~elemanlarını~~, bazen de nikbinlik ve likidatörlük gibi ^{öğeleri} ~~elemanları~~ da beraberinde getirdiklerini göstermişlerdir. Öte yandan tarihsel deneyim şunu da göstermektedir ki, küçük bur-

juva çevreleri faşist güçler tarafından kendi y~~e~~deği ve yığinsal tabanı olarak kullanılmıştır ve bugün de hâlâ kullanılmaktadır.

Kapitalizmin gelişmesiyle orta katmanların durumu önemli ölçüde değişiyor. Diğer emekçi yığınlarının olduğu gibi orta katmanların durumu da durmadan kötüleşiyor. Esnaf ve zanaatkarlar, küçük tüccarlar holdinglerin, yerli-yabancı tekellerin baskısı altında eziliyor. Bunların eylem alanları daralıyor, ekonomik ve finans bağımsızlıkları ortadan kalkıyor ve bunlar holdinglerin, büyük tekellerin uzantısı haline geliyorlar. Gelirleri sürekli düşüyor, onların durumu da ücretli işçilerin durumuna yaklaşıyor. Egemen kapitalist çevreler kapitalizmin derin bunalımlarının, enflasyonun, pahalılığın sorumluluğunu esnafın, küçük tüccarın sırtına yıkma çalışıyorlar.

Birçok gelirleri aylıklarından ibaret olan küçük ve orta memurların büyük çoğunluğunun yaşama koşulları çok kötüdür. Bunlar da ağır baskı ve ezgi altında bulunmakta ve işten çıkarılma tehlikesiyle karşı karşıyadır lar.

Memurlar tabakasının üst katı ise büyük burjuvaziyle günden güne daha fazla bağlanmakta,onunla içiçe geçmekte,onun bileşen bir bölümü haline gelmekte,halk düşmanlarının sıralarına geçmektedirler.

Aydınlar içinde de yaşama ve çalışma koşulları ve görüşleri bakımından işçi sınıfına yakınlaşmakta olan emekçi aydınlarla burjuva iktidar çevrelerine bağlı kesim arasında kutuplaşma süreci derinleşiyor.Büyük burjuvazi aydınları kapitalist düzenin yandaşları çerçevesinde tutmak için büyük çabalar harcarsa da aydınların ezici çoğunluğu köklü değişimler yapılması isteğinde birleşiyorlar.Faşist saldırılara,faşist tırmanışa,emperyalist sömürüye karşı verilen savaşa aktif olarak katılıyorlar.Bu savaşta kurbanlar veriyorlar.

Tüm bu söylediklerimizi özetlersek şu sonuca varırız:Ülkemizde orta katmanların çok az bir kesimi büyük burjuvazinin güvenilir ve dayanıklı bağlaştığı olarak kalmaktadır.Sürekli derinleşen bunalımlar,enflasyon ve pahalılık orta katmanlar üzerinde de büyük bir etki yapmakta,onları

süreki işçi sınıfına yakınlaştırmaktadır.Orta katmanların işçi sınıfı etrafında birleşmesi için nesnel koşullar oluşmaktadır.Bugün orta katmanların önemli bölümü faşist saldırılara,sömürüye karşı,yaşam koşullarının iyileştirilmesi,demokrasi,barış ve köklü toplumsal değişiklikler yapılması için verilen savaşa katılıyorlar.Ve onların bu katılımı işçi sınıfının devrimci savaşının temelini genişletiyor,işçi sınıfının güçlenmesine yardımcı oluyor.

Elbette bugün tüm anti-faşist,anti-emperyalist,ileri,yurtsever güçlerin birliğini sağlamada elverişli koşulların olması orta katmanların bu güçlerin yapacakları eylem birliğine,oluşturacakları tekcepheye kendiliğinden,otomatikman katılacakları anlamına gelmez.Orta katmanların savaşa,cepheye çekilmesi için onların örgütlenmesi,bilinç düzeyinin yükseltilmesi gerekmektedir.Türkiye Komünist Partisi bu katmanları örgütlemeye,onların bilinç düzeyini yükseltmeye çalışıyor.

TKP,işçi sınıfının diğer emekçi katmanlarıyla işbirliği yapmasını önlemeye çalışan,orta katmanları kendi dayanağı haline getirmeye çalışan gerici,faşist güçlere,gerici-faşist partilere karşı savaşıyor. Öte yandan gerici-faşist güçler de anti-komünizmi,şovenizmi,ırkçılığı,milliyetçiliği var güçleriyle sürdürerek/orta katmanları kendilerinden yana çekmeye çalışıyorlar.Faşist güçler genellikle küçük burjuvazinin yoksullaşan yığınınna hitap ediyor ve onu işçi sınıfına karşı kışkırtmaya çalışıyorlar.Ülkemizde objektif sosyal-ekonomik koşullar orta katmanları işçi sınıfına yaklaştırsa da hala bu yığınların önemli bir kesimi politik bakımdan ya pasif durumdadır,yahutta eski geleneklere göre çeşitli burjuva partilerinin ardından gitmektedir.Bu etken onların işçi sınıfından yana çekilmesini güçleştirmektedir.

Fakat tüm bu güçlüklerle karşın işçi sınıfı,onun öncü ~~parç~~ kolu TKP devrimci savaşta orta katmanları işçi sınıfının reel ve potansiyel başlağı saymaktadır.TKP,orta katmanları oluşturan her kesimin gelişmesini-

deki eğilimleri, her kesimin toplumda ve kurtuluş hareketindeki yerini x ve ağırlığını, çeşitli grupların sosyal-ekonomik niteliğini gözönünde bulundurarak bu katmanlarla ilgili strateji ve taktiğini belirliyor. TKP, tüm orta katmanların genel çıkarlarını ve onu oluşturan her kesimin özgül çıkarlarını ardıcıl olarak savunuyor. Orta katmanların gerici-faşist çevrelerin etkisinden kurtarmaya çalışıyor. Bunu baş^{na}abilmek için Komünistler orta katmanların ^{toplumda} yığın örgütlerinde çalışmalara büyük önem veriyorlar. Orta katmanların örgütleriyle işçi sendikaları arasında sıkı bağlar kurmaya çalışıyorlar. Bir yandan da orta katmanların bazı kesimlerinin sendikâlarda örgütlenmesinin sağlamaya çalışıyorlar.

TKP, devrim davasında orta katmanların rolünü küçümseyenlere karşı da savaşıyor. Çünkü böylesi bir tutum tüm devrimci harekete büyük zararlar verebilir. Tarihte bunun çeşitli örnekleri vardır. Şili Komünist Partisi Genel Sekreteri Luis Corvalan yoldaş Şili olaylarından çıkarılan dersler başlıklı bir yazısında bunu şöyle belirtiyor: "Şili'de orta katman-

ların sayısı ve anlamı büyük önem taşımaktadır. Ve bu katmanlar hiç de türdeş değildir. Bunların arasında her şeyden önce halkın ^{Yollanmalarını} ~~fakirleşmiş~~ katmanları, küçük tüccar ve sanayiciler, zanaatçılar, serbest meslek sahipleri, aydınlar yer almaktadır. Proletaryanın dışında ücretli emek veren elemanlar da bunlara dahildir. Devrimci dönüşümler dönemi bu katmanların proletarya ile gericiliğin ^{konumları} ~~mevzileri~~ arasında ^{ihirime düşüğünü} ~~tereddüt ettiklerini~~ açıkça ortaya koymaktadır. Şili'deki devrim süreci boyunca bu güçlerin bir kısmı halk hareketinin yanında yer aldılar. Ama her iki taraf da çoğunluğu elde etmek için aralıksız bir savaş yürüttü. Başlangıçta hükümeti şu veya bu ölçüde destekliyen veya tarafsızlıkta karar kılan bu güçler daha sohraları karşı-devrim cephesine geçtiler. Bu gelişme, ~~ara~~ ara tabakaları gerçekten derin değişimler yapılmışının mümkün olduğunu gördükleri zaman kendi ayrıcalıklarını savunmak için gericilerin cephesine geçtiklerini savunanların işine yaradı. Onlar bununla işçi sınıfı orta katmanların az

bir bölümü tarafından desteklenmekle yetinmeli, daha fazla destek aramamalıdır demek istiyorlardı.

Bu görüş doğru değildir. Bu katmanların toplumda elverişli bir duruma erişebilmeleri ve daha iyi perspektiflere sahip olabilmeleri için işçi sınıfının yanı başında savaşmaları gereklidir. Bunların sorunlarının kesinlikle çözümü işçi sınıfının utkuya ulaşmasına bağlıdır. Dolayısıyla onunla bağlaşıklık kurma veya anlaşmaya varma olanakları her zaman vardır.

Küçük burjuvazi işçi sınıfı ile bazı çelişkiler içindedir. Ama onun da tekellerin ve sermaye birikmi yapan finans oligarşisinin kurbanı olduğu en küçük bir şüphe götürmez. Küçük burjuvazi ile büyük sermaye arasındaki çelişkiler giderek keskinleştiğinden, proletarya ile anlaşma olanakları da artmaktadır. Ve bunu gerçekleştirmek gereklidir.

Bu doğrultunun başarıya ulaşması, proletarya ile örgütlerinin, sorunun tüm karmaşıklığını ve emperyalizmle gericiliğin bu katmanları kendilerinden yana kazanma yeteneğini gözönünde bulundurarak yürütecekleri sabırlı

çalışmalara bağlıdır."

TKP Konferansında MK Genel Sekreteri İ.Bilen yoldaş TKP'nin, komünistlerin bu yolda yürütecekleri savaşı şöyle açıklamıştır: "Orta katmanlar, ulusal bağımsızlık için, ileri demokratik bir düzen için giden savaşta önemli bir yer tutar, önemli bir rol oynar. Bu yağın, işbirlikçi burjuvazinin faşizme tırmanmasına karşı savaşta, demokratik haklar için olan direnişte, Amerikalısına-NATO'suna karşı ulusal bağımsızlık ve özgürlük için giden savaşta canlı bir güçtür. Bu güce yön vermek, eylemlerini, çıkışlarını işçi hareketiyle bağlamak, devrimci bir bağlaşıklık kurmak Ulusal Demokratik Cephe sorunun önemli bir halkasıdır. TKP'nin önünde bu sorun boydan boya duruyor. Partimiz bu sorunu titizlikle ele almak, çözümü için savaşmak zorundadır."

Bu sorun TKP'nin son Plenumunda bir kez daha ele alınmış, Ulusal Demokratik Cephenin kurulması çalışmalarında orat katmanlarla işbirliği zorunluğuna bir kez daha vurgulanmıştır. Komünistler, partinin yönetim organlarının bu yöndeki kararlarını yaşama geçirmek için var güçleriyle çalışıyorlar.